

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PETI ODDELEK

ZADEVA STREHAR proti SLOVENIJI

(pritožba št. 34787/04)

SODBA

STRASBOURG

21. julij 2011

Ta sodba je dokončna, vendar so mogoči uredniški popravki.

V zadevi Strehar proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) kot senat treh sodnikov v sestavi:

Ganna Yudkivska, *predsednica*,

Boštjan M. Zupančič,

Angelika Nußberger, *sodnika*,

in Stephen Phillips, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 28. junija 2011,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 34787/04) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 6. septembra 2004 vložila slovenska državljanka Hilda Strehar (v nadaljnjem besedilu: pritožnica).

2. Pritožnice pred Sodiščem ni zastopal nihče. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala T. Mihelič Žitko, državna pravobranilka.

3. Pritožnica je na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije trdila, da so postopki pred domačimi sodišči, v katerih je bila stranka v postopku, trajali predolgo. Smiselno se je pritožila tudi, da ni bilo učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopkov (13. člen konvencije).

4. 14. oktobra 2010 je Sodišče sklenilo, da vlado obvesti o pritožbah glede trajanja postopkov in pomanjkanja pravnih sredstev v zvezi z njimi. V skladu s protokolom št. 14 je bila pritožba dodeljena senatu treh sodnikov.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnica je bila rojena leta 1943 in živi na Polskavi.

6. 5. septembra 1997 je pritožnica začela pravdni postopek pred Okrajnim sodiščem v Slovenski Bistrici za razveljavitev kupoprodajne pogodbe.

7. 6. julija 1999 je sodišče prve stopnje razveljavilo pogodbo. Vložena je bila pritožba.

8. 24. oktobra 2000 je Višje sodišče v Mariboru ugodilo pritožbi in vrnilo zadevo v ponovno odločanje.

9. Med 12. julijem 2006 in 15. februarjem 2007 so bile opravljene tri obravnave.

10. 27. februarja 2007 je pritožnica umaknila zahtevek in 21. marca 2007 je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

II. UPOŠTEVANA DOMAČA ZAKONODAJA

11. Opis upoštevane domače zakonodaje lahko najdete v sklepu v zadevi *Nezirović proti Sloveniji* (št. 16400/06, 25. november 2008, 13.–20. odstavek).

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

12. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopkov. Sklicevala se je na prvi odstavek 6. člena konvencije, ki se glasi:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih... v razumnem roku odloča... sodišče."

13. Smiselno se je pritožnica tudi pritožila, da so bila razpoložljiva pravna sredstva pri predolgotrajnih postopkih v Sloveniji neučinkovita. 13. člen konvencije se glasi:

"Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti."

A. Sprejemljivost

14. Vlada je trdila, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana. Zlasti je navedla, da bi morala pritožnica uveljavljati zahtevek za pravično zadoščenje, kot je določeno v 25. členu zakona iz leta 2006.

15. Pritožnica o tem ni izrazila mnenja.

16. Sodišče ugotavlja, da prehodna določba zakona iz leta 2006, tj. 25. člen, določa postopek, ki ga je treba upoštevati v zvezi s pritožbami, pri katerih je kršitev zahteve po "razumnem roku" že prenehala in ki so bile pri Sodišču vložene pred 1. januarjem 2007. Ker je bil postopek, v katerem je bila pritožnica stranka v postopku, ustavljen 21. marca 2007, navedena določba ne velja za pritožničino zadevo. Sodišče tudi ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevi *Maksimović proti Sloveniji* (št. 28662/05,

22. junij 2010). V tej zadevi je Sodišče zavrnilo ugovor vlade glede neizčrpanja notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, neučinkovita (prav tam, 21.–24. odstavek).

17. Sodišče ugotavlja, da vlada ni predložila nobenih prepričljivih utemeljitev, zaradi katerih bi moralo to zadevo obravnavati drugače kakor navedeno zadevo, zato zavrača ta ugovor.

18. Sodišče prav tako ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena po točki a tretjega odstavka 35. člena konvencije. Ni nesprejemljiva niti iz katerih koli drugih razlogov. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

19. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 5. septembra 1997, na dan, ko je pritožnica začela postopek pred Okrajnim sodiščem v Slovenski Bistrici, in končalo 21. marca 2007, na dan izdaje sklepa o ustavitvi postopka. Torej je na dveh sodnih stopnjah trajalo devet let in šest mesecev.

20. Sodišče znova poudarja, da je treba razumno trajanje postopka presojati glede na okoliščine zadeve in s sklicevanjem na ta merila: zapletenost zadeve, ravnanje pritožnika in ustreznih organov ter pomen sporne zadeve za pritožnika (glej med številnimi drugimi zadevami *Frydlender proti Franciji* [VS], št. 30979/96, 43. odstavek, ESČP 2000-VII).

21. Sodišče po pregledu vsega gradiva, ki mu je bilo predloženo, in ob upoštevanju svoje sodne prakse meni, da so postopki v obravnavani zadevi trajali predolgo in zahteva za "razumni rok" ni bila izpolnjena (glej, na primer, *Marjan Hriberšek proti Sloveniji*, št. 36054/02, 16.–18. odstavek, 27. april 2006).

22. Torej je bil kršen prvi odstavek 6. člena.

2. 13. člen

23. Sodišče znova poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za domnevno kršitev zahteve po prvem odstavku 6. člena, po katerem mora biti zadeva obravnavana v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. odstavek, ESČP 2000-XI). Sodišče glede na svoje ugotovitve v zvezi z izčrpanjem notranjopravnih sredstev (glej 14.–17. odstavek) in ob upoštevanju dejstva, da so bile trditve vlade zavrnjene že v zadevi *Maksimovič proti Sloveniji* (29.–30. odstavek), ugotavlja, da je bil pri obravnavani zadevi kršen 13. člen, saj v domači zakonodaji ni bilo pravnega sredstva, s katerim bi pritožnica lahko dosegla odločitev sodišča, ki bi potrdila njeno pravico do obravnave zadeve v razumnem roku, kot je določeno v prvem odstavku 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

24. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

25. Pritožnica je zahtevala 140.682 EUR za premoženjsko škodo. Pojasnila je, da ta znesek sestavljajo ti izdatki: cena stanovanja, ki ga je kupila, gradnja garaže, nakup novih garažnih vrat, namestitvev zvočne izolacije, cena dela zgradbe, ki ga je kupila, in zaključna dela na fasadi. Pritožnica je zahtevala tudi 10.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

26. Vlada je izpodbijala oba zahtevka.

27. Sodišče ne vidi vzročne povezave med ugotovljeno kršitvijo in zatrjevano premoženjsko škodo, zato ta zahtevek zavrača. Po drugi strani pa meni, da je pritožnica nedvomno utrpela nepremoženjsko škodo zaradi predolgotrajnega postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva. Po načelu pravičnosti ji na tej podlagi prisoja 8.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

28. Pritožnica ni zahtevala povračila stroškov in izdatkov v zvezi s postopkom pred organi konvencije in to ni zadeva, ki bi jo moralo Sodišče obravnavati po uradni dolžnosti (glej *Motière proti Franciji*, št. 39615/98, 26. odstavek, 5. december 2000).

C. Zamudne obresti

29. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaš*a, da je pritožba sprejemljiva;
2. *razsoja*, da je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije;
3. *razsoja*, da je bil kršen 13. člen konvencije;

4. *razsoja*,
- a) da mora tožena država v treh mesecih pritožnici za nepremoženjsko škodo plačati 8.000 EUR (osem tisoč evrov) in morebitni davek;
 - b) da se za navedeni znesek od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. *zavrača* preostali del zahtevka pritožnice za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 21. julija 2011 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stephen Phillips
namestnik sodnega tajnika

Ganna Yudkivska
predsednica